

החברותא

בס"ד ערש"ק פרי אמור י"א אייר תשע"ה

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 504

פצצות יקרים

אמור אל הכהנים וגו' (כ"א, א') איתא במדרש אמרות ה' אמרות מהורות אבל אמרי בשר ודם אינן אמרות מהורות, שהעשיה מבשר ודם לא תלוי במאמרו ולפעמים אינו מקיים מאמרו, אבל הקב"ה המעשים תלויים במאמרו וכשאמר יהי רקיע נתהווה מהמאמר רקיע וכן ברוך אומר ועושה שבמאמרו הוא עצמו קיום המעשה.

אמור אל הכהנים ואמרת (כ"א, א') איתא במד"ר (ויקרא כו) הה"ד יום ליום יביע אומר ע"כ. משה רבינו לימד דעת את העם כל ארבעים שנה כי בכל יום יוסיף כל אחד מהם דעת וישיג בטעמי ועומקה של הלכה עוד יותר. וזה שאמר הכתוב אמור ואמרת יאמר עכשיו וגם לאחר זמן יתחדש עוד הפעם ויבינים מעם מצוה זו (כדרשת חז"ל אין מדרש בלא חידוש) על זה אומר המדרש הה"ד יום ליום יביע אומר, דמתוך שמוסיפים דעת ובינה יתירה בכל יום ויום מחמת כן יבינו יותר עומק הדבר וטעמי המצוה אשר כבר למדו לפני רבן.

(באר שמואל)

קדושים יהיו לאלקיהם (כ"א, ו') הכוונה בזה לכהנים שאינם זקוקים לסימנים חיצוניים שיהא ניכר בהם שהם כהנים כי קדושתם וכהונתם ניכרת בכח מעשיהם הטובים.

ומן המקדש לא יצא (כ"א, י"ב) רש"י: מכאן למדו רבותינו שכהן גדול מקריב אונן, ההוראה שכה"ג מקריב אונן מלמדנו שכהן הגדול נדרש להיות מסוגל לעשות מלאכת הקודש בכל השלמות והשמחה הדרושה כלומר שעליו להתרומם מעל המאורעות ולהיות מקודש ומקושר לעבודתו. מכאן אתה למד כי קיימת יכולת להשאר במנוחת הנפש גם בזמנים מרופים כאמור על אהרן הכהן "יידם אהרן..." (רבי שניאור קוטלר)

ובא השמש וגו' יאכל מן הקדשים כי לחמו הוא (כ"ב, ו') וצ"ב מה הכוונה כי לחמו הוא, אלא אף שהיה עוד מחוסר כיפורים ושוורת הדין היה צריך להיות שכפרה מעכבת ושלא יאכל עד בוקרו כשיביא קרבן, אולם ע"י השתוקקות כלות הנפש יכולים לאכול לפני הכפרה. וזה שכתוב כי לחמו הוא היינו כיון שהוא כה משתוקק אל הקדושה עד שזוהי בחינת לחמו שאינו יכול להתקיים בלעדיו, קמ"ל דכפרה לא מעכבת כי קשה להמחר לגמרי רק ע"י השתוקקות.

כי משחתם בהם מום הם לא ירצו לכם (כ"ב, כ"ה) דלכאורה אינו מובן מאי איכפת ליה לקוב"ה אם הקרבן הוא תם ושלם בגופו או אם יש בו מום באיבריו, וצריך ליומר שאף שאצל הקב"ה הדבר שוה, אבל אצל האדם אשר יקריב קרבנו לה' אם אינו בוחר מבכורות צאנו ומחלביהן אלא מן הפסח והחולה מוכח שאינו עושה בלב שלם, וזה פירושו כי משחתם בהם בקרבנות מום כם הוא מום בבעלים ולפיכך לא ירצו לכם שאינך עושה ברצון טוב ובלב שלם לה'.

ושמרתם מצוותי ועשיתם אותם אני ה' (כ"ב, ל"א) הלשון 'ושמרתם' ללמדנו בא על אופן עשיית המצוה בתיקונה, כי דבר זה יתכן רק בעת שתתעורר לאדם תכונה וציפיה מראש לעשות ולקיים כדי למלא רצונו יתב"ש, שכן רק אם יהיה שומר ומצפה לזמן בוא קיום המצוה כי אז יקיימנה בחיבה וכל ההידורים. וזהו ושמרתם מצוותי כלומר תצפו בהתפעלות לקיום המצוות.

והייתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך וגו' (כ"ה, ו') יש לדקדק על שינוי הלשון שבתחילה אמר 'לכם לאכלה' לשון רבים ואח"כ אמר 'לך ולעבדך' וכו' בלשון יחיד, מכאן אתה למד כשהאדם זוכה לעצמו יכול לזכות גם לאחרים עמו מינו דוכי לגפשיה זכי נמי לחבריה, על זה מסיים בלשון יחיד 'לך' דעיקר הקנין הוא בשביל עצמו וכשזוכה לעצמו יכול לזכות גם לאחרים, אבל המגביה רק לחבירו לא קנה חבירו, והנה יש בזה מוסר גדול בקניני התורה שמקודם צריך להתעסק בעצמו בתורה ובתקון המדות ורק כך יוכל ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים.

(ע"פ פני יהושע להרה"ק מלבוש)

האשק שיחת הרא"ש ז"ל א פרשת ויגש תשל"ה ה'אבא לזכרו ע"ה א.א.

לא היה מה שסרקו את בשרו במסריקות של ברזל, הוא כלל לא הרגיש את הכאב הזה. הצדיק אמת שהגיע לשלמות הגוף, הגוף שלו כ"כ בשלימות שהוא לא מרגיש כאשר יחתכו אותו לחתיכות וישרפו אותו לאפר, המוח שלו כבר לא חי עם הגוף, המוח חי בבחינת שלימות של הגוף, דהיינו שלימות הנפש, וכאשר שורפים אותו יש לו רק פחד ואינו מרגיש את הכאב. הוא לא מפחד מהמסריקות של ברזל מזה שחותכים ושורפים אותו, הפחד שלו הוא שמא יפסוק אצלו השילוב של הגוף והנפש. הגוף שלו הרי הוא שלימות הנפש, ויש לו פחד שמא הוא מאבד את הנפש, "וי אבדה נפש". לכן הוא מפחד, שלא יהיה "וי אבדה נפש". הגוף לא כואב לו, כואב לו "וי אבדה נפש" שבגלל זה אחרי עץ הדעת נהיה בחזרה גוף, והוא צריך להמשיך ללכת בגלות.

ובשעת הנסיון הזה, אז הוא המבחן החזק ביותר. וכפי שניתן לראות גם כאן בעצבא, אחד שלמד והתאמן והתקדם, כאשר עומדים לתת לו אות להצטיינות הוא צריך לעבור מבחן. וכאשר הוא עובר את הבחינה בהצלחה הרי זה סימן שכל מה שלמד עד היום הביא אותו להצטיינות. אותו מפקד שעבר את הכל ויודעים בבירור שהוא הגיע לשלימות, נותנים לו אות הצטיינות ללא בחינה, אבל זה שלמד ולא ידוע בבירור אם הגיע לשלימות, עורכים לו נסיון שמברר אם כל מה שלמד הביא אותו לשלימות. וכמו כן - זה לעומת זה - הצדיק שעבד כל חייו על

והיות שעכשיו הוא עקבתא דמשיחא, כמו שאמר דוד המלך "עון עקבי יסובני", יכולים אנו כולם ביחד להיושע, ונוכה כל אחד ואחד שהנשמות שלנו לא יהיו עוד נשמות ערטילאיות. כי כל אחד ואחד מאיתנו הוא נשמה ערטילאית. כל אחד כשירצה להביט לתוך עצמו, ויסכים לקרוע מעצמו מבלי להשבר, הוא יראה את כל ההשתקפות של עצמו, של הפגמים שלו. וכאשר הוא רואה את מהותו אל לו להשבר, כי אז הוא רואה את הבחינת "אדם" שלו, ומהו אדם. ואז כאשר הוא מונח בבחינת "אדם", אם הוא לא נשבר הוא מגיע לבחינה ש"מבשרי" - מהפחיתות שלי, בחינת אדם - "אחזה אלוקה", הוא מגיע לשלימות. בגלל שהגדלות של אדם היא לא כאשר הוא עושה טוב בעולם הזה, לא זה מביא אותו לשלימות. מה יביא אותו לשלימות? אם יעמוד בנסיון של הנשימה האחרונה, הוא יכול לעבור שלושים ארבעים שנה, לעסוק בתורה יומם ולילה לא ישבותו, ולעקור מקרבו את כל המידות הרעות ולהופכם לשיא המידות הטובות, ובנשימה האחרונה מנסים אותו. זה היה המסריקות של ברזל של רבי עקיבא, ועל זה אמר "כל ימי הייתי מצטער" - לנסיון שיגיע בנשימה האחרונה שלו. כל התורה שלו אינה שווה לגבי הנשימה האחרונה הזו. נסיון זה הוא ה"מסריקות של ברזל".

"מסריקות של ברזל" אין הכוונה דוקא שיסרקו את בשרו. הנסיון של רבי עקיבא

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

504

מעצמו, והגיע לשלימות שכל ימי הייתי מצטער, נותנים לו בנשימה האחרונה מסריקות של ברזל. ואין הכוונה למסריקות כפשוטם שאצל הצדיק זה שום דבר, מסריקות של ברזל זה הפחד שיש לו, פחד יצחק, והנסיון הוא שיגיע לשלימות האמיתית של פחד יצחק, וכשהאדם זוכה ועובר את הנשימה האחרונה בשלום אז הוא הגיע לשלימות. אבל לא נותנים לו את הכל בפעם אחת בנשימה האחרונה, רק על כל מדריגה שהוא הגיע אליה בוחנים אותו אם הוא הגיע לשלימות. ולאדם יש מליארדי מדריגות, ואחר כל מדריגה שהשיג עורכים לו בחינה, ואחר שעמד בבחינה נותנים לו

מדריגה יותר גבוהה, מחיל אל חיל. עד שמגיע לשלימות. הבו וזוכה שכולנו נגיע לשלימות האמיתית, שהנשמות שלנו לא יהיו נשמות ערטילאיות, ועי"ז נזכה לשלימות של דוד המלך ע"ה, נזכה לחיות עם המנהיג שלנו, שהוא שלימות הנפש ע"י שלימות הגוף "מצאתי את דוד עבדי". ואז נזכה כולנו ביחד במהרה בימינו לבית השלישי, שאז ישבו כל ישראל איש תחת גפנו ותחת תאנתו ולא יפחדו מן העמים, ועליהם תיפול אימתה ופחד, וכל הרישעה כולה כעשן תכלה, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. יה"ר שנזכה במהרה בימינו ללא הזיקות וללא קרבנות.

מלאנו לנכון לשבץ קטע זה בקשר לשיחה של השבוע

בספר "עמוד העבודה" להרה"ק רבי ברוך מקוסוב (דרוש המחשבה) איתא בזה"ל: "והנה שמעתי שבדורנו העלילו הגויים דם-שקר על איש קדוש אחד שנהרג על קידוש שמו ית', ותחבו בו עמוד של עץ מתחתיו בפנימיות גופו בחוזק יד, עד שניקבו בו כל בני מעיו ונתגלה ראש העמוד אצל אזנו. וזה היה סמוך לליל שבת, וכל השבוע הזאת לא טעם כלום כי התענה כל הששה ימים, וסמוך לקידוש הרגוהו. וקודם מיתתו היה מזמר שירות ותשבחות באהבה עזה. ושאלוהו אם מרגיש

איזה כאב, והשיב שעד עתה לא הרגיש כי אם עכשיו בעת ששאלוהו אם מרגיש או לא. וכל זה מרוב דביקות מחשבתו באהבה עזה ועצומה בבורא ית', ומרוב שמחתו בשעשועי נפשו העתידה לבוא לאחר שעה מועטה בגן עדן, לכן לא היה אז הרגשה לחושיו הגשמים. וסיבת פירוד והסתלקות חייו מגופו לא היה ע"י הריגה, אלא הוא המית את עצמו על ידי דיבוק מחשבתו בו ית' ונשארה דבוקה שם, וכסבורין הגויים שע"י הריגה נפרדה נשמתו מגופו..."

וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל (כ"ג, מ"ד) איתא בגמ' (מגילה לב) משה תיקן להם לישראל שיהיו שואלין ודורשין בענינו של יום, ובמסכת סוטה איתא דתורה מגנא ומצל'א בין בעידנא דעסיק בה ובין בעידנא דלא עסיק בה, והמעם כי אם יאכל מצה בסוכות וישב בסוכה בפסח האם יש לו שכר? אבל אם ילמד בפסח הלכות סוכה וילמד בסוכה הלכות פסח יש לו שכר. (הגר"א מוילנא)

וידבר ה' אל משה בהר סיני (כ"ה, א) ע"פ הגמרא: למה תרצדון הרים גבנונים שנתקבצו ההרים לפני השי"ת ליתן עליהם התורה ואמר להם השי"ת כולכם בעלי מומין אצל הר סיני, ומה מעלתו לפי שנמוך מכולם (מגילה כט). ללמד שאין התורה מתקיימת אלא במי שמנמיך עצמו (תענית ז), ומשה רבינו ע"ה היה עניו מאד מכל האדם לזה היה יכול לקבל התורה - וזהו וידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר, פירוש החזק עצמך במדת הר סיני ועי"ז תוכל לומר לישראל התורה הקדושה בגודל קדושתך. (נעם אלימלך)

כי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם וגו' (כ"ה, ב) כי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם לידע שהכל מהשי"ת אז יכול האדם להתעלות.

שש שנים תזרע שדך וגו' - ובשנה השביעית וגו' (כ"ה, ג-ד) יש ז' דרכים שביארתי בשבעת קני המנורה ע"פ מה ששמעתי ממורי, שש שנים תזרע שדך וגו' (א) שאינך הולך בדרך טוב ואינך מרגיש בו זהו בנוקבא דתהומא רבה. (ב) שיוזע בעצמו שאינו נוהג בדרך טובה ומ"מ הולך בדרך ההוא ואינו מתפלל על עצמו. (ג) שיוזע שאין הולך בדרך טובה ומתפלל להשי"ת שיעזור לו, זה עושה יחוד וכו'. (תולדות יעקב יוסף)

וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית - וצויתי את ברכתי וגו' (כ"ה, כ"א) איתא במדרש בענין שמיטה: גבורי כח רואה חקליה בייר כרמיה בייר ידיו וכו' ושתיק. מה ענין השתיקה, התירוץ ע"פ המובא בשפת אמת על וכי תאמרו מה נאכל אם ישאלו או יהיה נצרך ברכה מיוחדת ואם לא שואלים אז השי"ת יפרנס אותם ע"ש וזה שמביא המדרש שתיק שאם שותק בודאי יזמין לו השי"ת פרנסתו. (בית ישראל - ועיין נעם אלימלך)

והארץ לא תמכר לצמיתות (כ"ה, כ"ג) ו"ל בהעיר לב כי תוה"ק רומזת לנו כאן הבטחה נאמנה שהבטיח לנו הבוית"ש לעת הזאת אשר אנחנו בגלות הזה וכביכול השכינה הקדושה היא ג"כ בגלות וכאשר יגיע עת דודים אי"ה במהרה בימינו ולהקים שכינה ולגאולה גם אותנו יגאל עמה, וזהו הרמז והארץ היינו ארץ העליונה לא תמכר לצמיתות ח"ו כי לי הארץ כלומר גם אותנו יגאל כמש"כ כי לא יטוש ה' עמו בעבור שמו הגדול.

וקראתם דרור בארץ לכל יושביה (כ"ה, י) לכאורה קשה הלשון לכל יושביה דהלא רק העבדים משתחררים, ויש לתרץ על פי שאמרו חז"ל (קדושין ב) שכל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו ואם כן לא רק העבדים משתחררים אלא גם בעליהם משתחררים, עוד נראה לומר מאחר ובשנת היובל דאסור בעבודת הארץ כדי שיתעסקו בתורה והרי הכלל הוא שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה (אבות פ"ב ב) ממילא הו' להו כל ישראל בני חורין מן היצה"ר בזה שעוסקין בתורה. (בשם פני יהושע להרה"ק מלבו)

אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלקים (כ"ה, ל"א) פרש"י שכל הדר בארץ ישראל אני לו לאלקים ע"כ. והמעם מדכתיב אשר וגו' עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, ודאי אין בלבנו כי אם בלתי לה' לבדו שאין לנו להשען כי אם על אבינו שבשמים ותיקון כל העבודות לשמו יתברך.

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ת.ד. 5080 ירושלים 91050

לְעִילּוֹי נְשִׁמַּת

הר"ר רחמים בן שבתאי ז"ל נלב"ע ט"ז אייר תשע"ד

ת. ג. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע